

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/459/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812213465
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3812213465.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa D., so sídlom K. X, G., IČO XX XXX XXX, zastúpeného Y., so sídlom K. X, G., IČO XX XXX XXX proti odporcovi N. U., naposledy bytom E. XX/XX, H., zastúpený opatrovníčkou Q. G., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Prievidza, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu L., so sídlom J. X, K., zastúpeného Z.. M. U., advokátom, so sídlom Z. X/M., X., o zaplatenie 864,08 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza, č.k. 15C/294/2012-100 zo dňa 05. apríla 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania m e n í tak, že navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 189,27 Eur, k rukám Z.. M. U., advokáta, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Navrhovateľovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh zamietol a navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi vo výške 287,51 Eur, z toho 118,16 Eur na účet Z.. M. U. a 169,35 Eur na účet Z.. S. X.. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom domáhal zaplatenia 864,08 Eur s príslušenstvom. Dňa 11.10.2012 oznámil vstup do konania vedľajší účastník na strane odporcu. Po doručení návrhu s prílohami vedľajšiemu účastníkovi podal písomným podaním zo dňa 5.11.2012 písomné vyjadrenie vo veci. Poukázal na príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka a na to, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je formulár, ktorý vopred pripravil veriteľ pre dlžníka bez možnosti dlžníka ovplyvniť jeho obsah. Táto dohoda obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Uzatvorenie dohody je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v platnom znení, podpisom dohody si spotrebiteľ zhoršil svoje zmluvné postavenie a uzatvorenie tejto dohody privodilo spotrebiteľovi značnú ujmu, čo je v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 OZ. Ďalej vzniesol námietku premlčania, a preto žiadal návrh zamietnuť. Súd uznesením, sp. zn. 15C/294/2012 zo dňa 15.03.2013 ustanovil odporcovi opatrovníka, ktorý v písomnom vyjadrení uviedol, že súhlasí so vstupom vedľajšieho účastníka na strane odporcu a súhlasí so všetkými vyjadreniami vedľajšieho účastníka, rovnako sa pripája k vznesenej námietke premlčania. Súd vykonal dokazovanie výsluchom zástupcu navrhovateľa, zástupcu vedľajšieho účastníka, listinnými dôkazmi a dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je nedôvodný, a preto ho zamietol. Uviedol, že z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok vyplýva, že celková splatnosť pohľadávky nastala 04.09.2006, ktorý deň je aj deň ukončenia klientskej zmluvy. Pokiaľ teda navrhovateľ podal predmetný návrh 30.07.2012, bol jeho nárok uplatnený po uplynutí zákonnej trojročnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka, preto súd prihliadol na vznesenú námietku premlčania tak opatrovníka odporcu, ako aj vedľajšieho účastníka a z tohto dôvodu návrh zamietol. Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku vzhľadom na okolnosti uzavretia

tejto dohody považoval za absolútne neplatný právny úkon predovšetkým pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 OZ a rovnako za neplatnú pre neurčitosť, nezrozumiteľnosť vyhlásenia odporcu o uznaní záväzku. Konanie navrhovateľa dosiahnuť úspešnú vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku, pretože navrhovateľa ako veriteľa viedlo k podpisu dohody to, aby docielil vymožitelnosť práva pred súdom a nie menil pôvodný obsah zmluvy, a to dojednanie nových splátok. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. V konaní bol úspešný odporca, ktorý trovy konania neuplatnil. Trovy konania uplatnil vedľajší účastník na strane odporcu. Vedľajšiemu účastníkovi vznikli trovy za právne zastupovanie právnym zástupcom Z.. M. U., pričom ide o trovy právneho zastúpenia z hodnoty sporu 864,08 Eur, odmena za jeden úkon právnej služby podľa § 10 ods. 1, 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. predstavuje 51,45 Eur, pričom ide o úkony - prevzatie a príprava zastúpenia 51,45 Eur + režijný paušál 7,63 Eur, písomné podanie zo dňa 05.11.2012 v sume 51,45 Eur + 7,63 Eur, spolu trovy právneho zástupcu Z.. M. U. v sume 118,16 Eur. Trovy právneho zastúpenia advokáta - substitúta Z.. S. X., ktorý zastupoval vedľajšieho účastníka na pojednávaní dňa 05.04.2013 predstavujú odmenu za zastupovanie na pojednávaní 05.04.2013 v sume 51,45 Eur, režijný paušál 7,81 Eur, spolu s DPH 71,11 Eur, ďalej náhradu cestovného advokátskej koncipientky za cestu dňa 05.04.2013 za cestu X. - K. 240 km, základná náhrada za 1 km 0,183 Eur, spotreba na 100 km 6,5 l, cena za liter paliva 1,44 Eur, spolu cestovné 66,38 Eur, pričom právny zástupca uplatňuje len polovicu cestovných výdavkov vzhľadom k tomu, že v predmetný deň sa zúčastnil pojednávania na Okresnom súde v Prievidzi aj v inej veci. Ďalej súd priznal náhradu za stratu času v zmysle § 17 citovanej vyhlášky za čas strávený účasťou na pojednávaní, 10 začatých polhodín á 13,01 Eur, t. j. 130,10 Eur, pričom polovica z toho predstavuje 65,05 Eur. Trovy právneho zastúpenia Z.. S. X. predstavujú potom spolu 71,11 Eur + 33,19 Eur + 65,05 Eur, t. j. 169,35 Eur. Trovy vedľajšieho účastníka predstavujú spolu sumu 287,51 Eur.

Proti tomuto rozsudku vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia. Navrhol, aby krajský súd uznesenie okresného súdu zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 40,24 Eur. Navrhovateľ zastával názor, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť z podstaty svojej existencie schopné samé poskytnúť právnu pomoc v spotrebiteľských sporoch. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra SR má združenie členov, ktorí majú právnické vzdelanie, pričom združenie môže podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. využívať aj podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co 26/2012 a sp. zn. 3Cob 259/2011, ktorý v obdobných prípadoch vedľajšiemu účastníkovi trovy konania nepriznal. Citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. a vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporcu, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru dospel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí, sp. zn. 6Co 141/2012, Krajský súd v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/91/2012 a Krajský súd v Bratislave, sp. zn. 9Co/420/2012. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/03. Ďalej poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Ďalej namietal vznik trov právneho zastúpenia advokáta - substitúta Z.. S. X.. Zastával názor, že vedľajší účastník by sa mal z podstaty svojej existencie snažiť o čo najhospodárnejšie vedenie konania, a to hlavne s ohľadom na vznik nákladov spojených s cestovným a stratou času. Uviedol, že právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka nič nebránilo zvoliť si substitučného právneho zástupcu z obvodu sídla súdu.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti potvrdil a navrhovateľa zaviazal k povinnosti zaplatiť mu aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 33,54 Eur. Uviedol, že vedľajší účastník vstúpil legitímne do predmetného spotrebiteľského sporu na stranu odporcu, a to v súlade s § 92 ods. 2, 3 O.s.p. Tento postup je zákonný a nepredpokladá súhlas spotrebiteľa, dokonca ani jeho vedomosť o takomto konaní.

Svoj vstup do konania vedľajší účastník považoval za opodstatnený, keďže spotrebiteľ bol v predmetnej veci úspešný v dôsledku jeho aktivity, a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti Združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa, sú trovy konania, náhradu ktorých požadujú, objektívne účelné. Privítal by prijatie vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá by súdu umožnila prihladať na premlčanie pohľadávky ex offa v súdnych konaniach proti spotrebiteľom, alebo poučiť ich o možnosti premlčania namietat'. Považoval za svoju povinnosť chrániť spotrebiteľa aj pred premlčanými nárokmi, na základe čoho vznášajú námietku premlčania v každom spore, v ktorom je žalovaný premlčaný nárok. Odmietnutie ich práva na plnú náhradu trov konania by de facto znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov na súdoch. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, právo účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR, napr. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, II. ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II. ÚS 122/09. Poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR 5Cdo 71/2010, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 17Co/87/2011-71 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/34/2012. Argumentáciu žalobcu, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, považoval za zjavne účelovú, nelogickú až absurdnú. Vedľajší účastník je pripravený dôsledne presadzovať a chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov aj v súdnych konaniach, a to vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“ - možnosť zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátmi, čím žalobca získava rovnocenného partnera v riešení právnych otázok, pretože priemerný spotrebiteľ sa nedokáže náležite brániť a v dôsledku svojej neinformovanosti, prípadne nedostatku prostriedkov na právne zastúpenie, rezignuje. Keďže v danej právnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, je potrebné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. V rámci spotrebiteľského práva pozitívny zásah štátu, ktorý je realizovaný spotrebiteľskou právnou úpravou, kompenzuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Pri ochrane spotrebiteľa musí zohrať úlohu aj súdna moc aplikačnou praxou, a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov, ktoré vystupujú na ochranu spotrebiteľa.

Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné v odvolaní napadnutej časti zmeniť podľa § 220 O.s.p. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol len výrok, ktorým bolo rozhodnuté o povinnosti navrhovateľa zaplatiť náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Rozsudok okresného súdu vo zvyšnej časti nebol napadnutý účastníkmi, nadobudol právoplatnosť, a preto krajský súd rozsudok okresného súdu v tejto časti nepreskúmaval (§ 206 O.s.p.).

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Povinnosť nahradiť trovy konania sa teda spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci.

Predpokladom, splnením ktorého vznikne nárok na náhradu trov konania, je v prvom rade plný úspech vo veci, ktorý sa zisťuje porovnaním petitu návrhu a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Účastník, ktorý mal plný úspech vo veci, má potom nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V predmetnej veci sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal voči odporcovi zaplataenia istiny vo výške 864,08 Eur s príslušenstvom. Súd prvého stupňa rozsudkom tento návrh zamietol. Vzhľadom na uvedené je nesporné, že odporca mal vo veci plný úspech. Preto v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. je navrhovateľ povinný nahradiť odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania. Odporcovi súd prvého stupňa náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si trovy konania neuplatnil.

Čo sa týka náhrady trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, súd prvého stupňa o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal

náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia Náhrada trov mu bola priznaná z dôvodu plného úspechu vo veci. Odvolací súd sa s týmto právnym názorom súdu prvého stupňa stotožňuje.

Podľa názoru odvolacieho súdu aj vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek iná fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho aj odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia považoval za účelne vynaložené. Toto jeho právo vyplýva aj z Ústavy Slovenskej republiky, článok 47, ods. 2.

Vedľajší účastník vstúpil do predmetného konania v záujme ochrany spotrebiteľa -odporcu, účelne a úspešne bránil v tomto konaní práva odporcu, na stranu ktorého do konania vstúpil. Z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že vedľajší účastník do konania vstúpil a dňa 06.11.2012 doručil súdu prvého stupňa písomné vyjadrenie k návrhu na začatie konania (č.l. 26), v ktorom poukázal na nekalú obchodnú praktiku vo forme Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku a kvalifikovane vzniesol námietku premlčania, a prostredníctvom právneho zástupcu sa zúčastnil na pojednávaní dňa 05.04.2013, okresný súd na tieto argumenty vedľajšieho účastníka prihliadal a návrh zamietol, preto nie je dôvod na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia.

Pokiaľ ide o hospodárnosť vedenia konania s poukazom na vznik nákladov spojených s cestovným a stratou času, na ktorú poukázal navrhovateľ, odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade nie je možné hovoriť o účelne vynaložených trovách právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, pozostávajúcich z náhrady cestovného a náhrady za stratu času, pričom práve účelnosť vynaložených trov je základným predpokladom pre priznanie náhrady v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. Neúčelnosť vynaložených trov spočíva v tom, že vedľajší účastník si za právneho zástupcu zvolil advokáta so sídlom v X., rovnako tak si aj tento právny zástupca zvolil za svojho substitúta advokáta sídliaceho v X., teda osobu sídliacu v značnej vzdialenosti od obvodu súdu prejednávajúceho vec v prvom stupni.

Odvolací súd je toho názoru, že slobodu voľby advokáta, vyplývajúcu z práva na právnu pomoc v zmysle čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nie je možné vnímať ako úplne bezbrehú. V danom prípade nejde o spor, ktorý by bol nejakým spôsobom náročný, či komplikovaný, čo by za určitých okolností mohlo odôvodňovať voľbu advokáta aj zo vzdialenejšieho miesta od sídla príslušného súdu.

Súd prvého stupňa tak síce správne uložil povinnosť navrhovateľovi zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov právneho zastúpenia, avšak pochybil pri vyčíslení výšky trov právneho zastúpenia, nakoľko sa nezaoberal účelnosťou trov právneho zastúpenia vo vzťahu ku každej položke právnym zástupcom uplatňovaných nákladov.

Náhrada trov prvostupňového konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu v zmysle uvedeného pozostáva z trov právneho zastúpenia v celkovej výške 189,27 Eur. Ide o trovy vedľajšieho účastníka za právne zastúpenie právnym zástupcom Z.. U. podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a), c) a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení z hodnoty pohľadávky 864,08 Eur, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia 51,45 Eur, písomné podanie na súd - vyjadrenie 51,45 Eur a režijný paušál 2 x 7,63 Eur, spolu 118,16 Eur. Za právne zastúpenie substitútom Z.. X. vznikli vedľajšiemu účastníkovi trovy konania podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. d), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení z hodnoty pohľadávky 834,08 Eur, a to za zastupovanie na pojednávaní dňa 05.04.2013 51,45 Eur, režijný paušál 7,81 a DPH vo výške 20 % 11,85 Eur, spolu 71,11 Eur.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu v časti vo výroku o trovách konania zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 2, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko v odvolacom konaní mal vo veci navrhovateľ a vedľajší účastník na strane odporcu úspech len čiastočný.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.